

Precarietat laboral Cambres de pisos

CARA OBSCURA
Darrere l'alegria de les vacances, sovint s'hi amaga el patiment laboral. ARA BALEARIS

El 'low cost' té un preu: la salut de les netejadores

Un estudi de la fundació Alba Sud retrata el patiment d'un col·lectiu que sofreix les retallades de plantilla

JAUME PERELLÓ
PALMA

Quan un arriba a l'hotel, sovint cansat després del viatge, res millor que estirar-se damunt el llit i gaudir de l'habitació. I res pitjor que la brutor o la manca d'ordre interrompin aquest moment reconfortant.

Darrere la netedat impol·luta de moltes habitacions d'hotel, sovint s'hi amaga una realitat molt més bruta: la d'un col·lectiu, les netejadores de pisos, "que no visibilitzam, que forma part de la cara oculta de l'hostaleria i que juga un paper fonamental. Però els darrers anys, lluny de ser reconegudes, aquestes dones han vist com la càrrega de feina augmentava i les condicions empitjoraven. L'objectiu era clar: estalviar costos". Qui s'explica així és Ernest Cañada, especialista en cooperació i desenvolupament, i analista de la fundació Alba Sud.

Un dels múltiples treballs d'aquest llicenciat en Humanitats relacionats amb els impactes socials i econòmics del turisme és aprofundir en la situació de les cambres de pisos, perquè l'evolució de les

seves condicions laborals "permeten veure com es comporta el capital turístic i com se cerquen estratègies per abaratir la despesa laboral i mantenir els guanys".

Les 40 entrevistes realitzades amb motiu del treball d'Alba Sud a Mallorca, Madrid, Barcelona i Llorret de Mar retraten el patiment, el desgast i sovint l'abús empresarial. "Són un grup professional amb una estimació per la seva feina impressionant. Fa dècades que fan net i fins faben poc mantenien intacta la il·lusió, perquè per elles unes gràcies o un reconeixement senzill d'un

client és el millor premi. Això no obstant, aquests darrers anys la situació ha empitjorat i no té pinta de millorar a curt termini", afegeix.

El canvi de condicions s'explica de manera molt senzilla: menys personal per fer les mateixes habitacions i, per tant, més hores de feina, més ritme i, en el millor dels casos, el mateix salari. "És molt forta, la seva realitat, perquè després de tants anys dedicades a l'empresa, el premi arriba en forma de sobrecàrrega. Moltes ja no són nines i, tanmateix, tenen una resistència impressionant. Això sí, a costa de po-

Externs
La tendència és a externalitzar per abaratir més costos

sar en risc la salut i de prendre medicació per aguantar el mal".

Cañada explica això en un seminari organitzat pel Grup d'Investigació en Sostenibilitat i Territori (GIST) de la UIB. El professor Alexandre Miquel no pot deixar de sorprendre's. "Van contra el seu propi cos. O sigui, en comptes de pensar en una baixa o en com cuidar-se, pensen a medicar-se perquè no poden assumir fallar a la feina. Naturalitzen la malaltia professional. És increïble", assegura.

La visió sindical

Ginés Díez, secretari de la Federació d'Hostaleria de CCOO, afirma que "la tendència a Espanya és la d'empitjorament de la seva situació per l'estratègia de les grans empreses d'externalitzar aquests departaments, subcontractant el treball a empreses de serveis que apliquen encara pitjors condicions salarials i laborals a aquestes treballadores".

Les empreses hoteleres al·leguen que cerquen la flexibilitat per fer front a les variacions de la producció, però, segons Díez, "això és fals, ja que hi ha instruments que es poden usar, com els contractes fixos discontinus, de temps parcial".

Un retrat de la realitat laboral de l'hostaleria

Unes 48.000 dones fan feina en l'oferta reglada d'allotjament com a cambres de pisos. Ofereixen un dels serveis més valorats estadísticament pels clients, però són alhora un col·lectiu amb poques possibilitats de formació i promoció professional, afirma CCOO, que valora especialment la tasca d'Ernest Cañada d'identificar i delimitar el problema d'aquest grup.

Les entrevistades se sorprenden de l'interès d'aquest investigador que ha residit molts anys a Centreamèrica darrere les pistes del capital turístic i dels seus impactes. "Em demanen que telefoni a Jordi Évole per explicar el seu patiment. Necessiten reconeixement i no càstig físic i emocional", afirma. El treball complet es pot llegir a www.albasud.org.

